

Дешко Богдан
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – П. Кравченко)
(м. Полтава)

ХРИСТИЯНСЬКІ ЦІННОСТІ В ПРОЦЕСІ ВИХОВАННЯ І ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МОЛОДІ

Християнські цінності – це цінності дані Господом Ісусом Христом людям для спасіння. Сюди відносяться добро, милосердя, любов, надія, віра, прощення, жертвність під цим поняттям сам Ісус Христос показує свою любов до людей, з початку своїм народженням, потім зціленням хворих, воскресінням мертвих, сходженням на хрест і розп'яттям на ньому заради спасіння людського роду, спокутуванням гріха людей і Воскресінням Господа Ісуса Христа з мертвих, Ісус Христос показує усім людям, що тепер у всіх них є шанс на спасіння, тільки потрібно полюбити Бога, відкритися йому і довіритися йому, дотримуватися заповідей Божих, а також любити ближнього свого як самого себе.

На думку Г. Пирог «...християнське розуміння цінностей потребує їх розгляду виходячи з біблійних текстів і праць християнських теологів, а саме: який зміст вкладає християнське вчення в поняття «цінність», яку систему цінностей пропонує, які цінності в ній мають пріоритет. Християнський персоналізм розташовує цінності відповідно до кількості укладеного в явища блага і вибудовує таку ієрархію соціальних цінностей: індивід – спільне благо – особистість – релігійні цінності – Бог, кожна вища цінність є цільовою причиною нижчої. У цій ієрархії повторюється ціннісна ієрархія створеного світу: на найнижчому рівні цінності – індивід як матеріальна природа людини, на найвищому – Бог, абсолютний критерій і мета існування людини» (Пирог Г. В., 2005, с. 5).

С. Фарина, виділяючи 5 основних груп цінностей за сферами застосування відносить релігійні цінності (у нашому випадку християнські) до основної групи абсолютних цінностей, відзначаючи при цьому, «основну тріаду ціннісних абсолютів для кожного християнина – Віру, Надію, Любов. На думку автора, ці категорії взаємопов'язані й не можуть існувати одне без одного. Саме на них базується феномен «пристрасної духовності», яким сучасні богослови визначають істинне служіння Царству Божому. Абсолютні для віруючих релігійні цінності ніколи й ні за яких умов не змінюються. Християнська етика вимагає беззастережного прийняття проголошених догматів» (Фарина С., 2001, с. 79).

Л. Чупрій у своїй роботі «Релігійні цінності як основа розвитку духовності особистості» вказує на те, що релігійні цінності мають безпосередній вплив на духовність людини (Чупрій Л., 2000, с. 214). Сучасний стан духовності українського суспільства переживає кризу. Кризовим, на жаль, є явище коли покоління, що підрастає постійно, на кожному кроці замість справжніх цінностей нав'язується духовний сурогат, який згубно діє на свідомість і психіку. Молоді люди зростають у антикультурному середовищі – розпусти, лихослів'я, споживацтва, егоїзму, насилля та принижень. «Норма й відхилення від неї вже помінялися місцями» (Гладких Л., 2006, с. 12).

Зараз як ніколи важливо виховати справжніх патріотів своєї віри, Батьківщини, родини. Зараз коли наша країна переживає складні часи, нам усім потрібно виховати молоде покоління орієнтоване на розквіт та добробут своєї Батьківщини. Зробити це можна за допомогою Християнства, яке навчає любити Бога, любити ближнього свого як самого себе, любити та поважати своїх батьків, любити свою Батьківщину та при потребі захищати її, саме за допомогою Християнських цінностей можна виховати молоде покоління, яке буде любити Бога, своїх батьків, свій народ, тому, що саме від того як ми виховаємо своїх дітей і буде залежати майбутнє держави. Ось, що казав про силу віри у вихованні Старець Паїсій Святогорець : «Ми вкрай зіпсувалися! Як нас ще Бог терпить?» Він говорить, що байдужість до Бога призводить до байдужості до всього іншого, призводить до розпаду. «Віра в Бога – велика справа. Людина служить Богові, а потім любить своїх батьків, свій дім, своїх рідних, свою роботу, своє село, свою область, свою державу, свою Батьківщину. Той, хто не любить Бога, своєї сім'ї, той не любить нічого. І, природно, що Батьківщини своєї він не любить, тому що Батьківщина – це велика сім'я» (Святогорець П., 2007).

З цих слів ми можемо сказати, що вплив віри має дуже великий вплив на процес виховання майбутнього молодого покоління, людина яка вірить і любить Бога, любить і свою родину, Вітчизну, свій народ...буде робить усе, щоб зберегти та захистити при потребі свою віру, родину, Батьківщину. У виховних пріоритетах як загальнонаціональних, так і освітніх чітко формулюється розвиток високодуховної особистості, яка перш за все готова до мирного творення і захисту Вітчизни. У цьому зв'язку національно-патріотичне виховання – не просто суспільний виклик, а крик нашої національної душі, мобілізація всього потенціалу країни (Бех І.Д., 2006, с. 164).

К. Ушинський зауважує: «Є лише один ідеал досконалості..., це ідеал, представлений нам християнством. ...І вихованню залишається лише вкорінити вічні істини християнства. Воно дає життя і вказує найвищу мету будь-якому вихованню, воно ж і повинно служити для виховання... джерелом світла й істини. Це незгасимий світоч, що йде вічно, як вогняний стовп у пустелі,

попереду людини й народів; за ним повинен прямувати розвиток народності й істинне виховання, що йде разом із народністю» (Ушинський К. Д., 1988, с. 52).

А. Кислий розглядає історичну ретроспективу, сучасний стан і тенденції розвитку релігійної освіти в Україні, яка є одним з дієвих способів формування свідомості сучасної молоді, її морального виховання. На його думку «узгодження світської та релігійної освітніх систем в Україні є закономірним процесом розвитку сучасного суспільства. Вмотивованими напрямками взаємовпливу світської та релігійної освітніх систем в Україні є запровадження християнської етики як навчально-виховної дисципліни у зміст української школи та відкриття загальноосвітніх навчальних закладів під опікою Церкви» (Кислий А., 2007). Сучасне українське молоде покоління, яке зараз переживає складні часи повинно виховуватися на основі християнських цінностей, які саме зараз набувають загальнонародного і загальнонаціонального значення.

Таким чином, ми можемо сказати, що Християнство має дуже великий вплив на процес виховання майбутнього молодого покоління, людина яка вірить і любить Бога, любить і свою родину, Вітчизну, свій народ...буде робите усе, щоб зберегти та захистити при потребі свою віру, родину, Батьківщину, тому, що віра навчає любові до Бога, батьків, своєї Вітчизни. Християнин покликаний любити свою Вітчизну, яка має територіальний вимір, і своїх кровних братів, які живуть по всьому світі. Така любов є одним зі способів виконання заповіді Божої про любов до ближніх, яка включає любов до своєї родини, братів та сестер по вірі й громадян країни в якій він живе.

Список використаних джерел :

1. Пирог Г. В. Ціннісна природа релігії (аксіологічний аналіз християнства) : автореф. дис... канд. філос. наук : спец. 09.00.11. / Г. В. Пирог; Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. Київ : [б. в.], 2005. 18 с.
2. Фарина С. Духовні цінності як домінанта поведінки особистості в кризових умовах. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/metodser/111/7.pdf>.
3. Чупрій Л. Релігійні цінності як основа розвитку духовності особистості. *Українське релігієзнавство*. 2000. № 13. С. 34–42.
4. Гладких Л. Отечественная педагогическая культура как фактор укрепления духовно-нравственного здоровья семьи и детей. *Дошкольное воспитание*. 2006. № 1. С. 9–14.
5. Блаженної пам'яті старець Паїсій Святогорець. *Слова. Т. II. Духовне пробудження*. URL: <http://chtyvo.org.ua>
6. Бех І. Д. Виховання особистості: *Сходження до духовності: Наук. видання*. Київ: Либідь, 2006. 272 с.
7. Ушинский К. Д. Педагогические сочинения: В 6 т. Т. 2. Москва: Педагогика, 1988. 496 с.
8. Кислий А. О. Релігійна освіта в Україні як чинник формування суспільної моралі : автореф. дис... канд. філос. наук : 09.00.11; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2007. 20 с.